

Μάθημα 58

Δομές δεδομένων

Πίνακες

Πρόβλημα / προσπάθεια 1^η

Κάποιος πελάτης αναθέτει στην ομάδα σας να αναπτύξει λογισμικό, στο οποίο θα καταχωρούνται 5 (ή 5000) ποσά τα οποία αφορούν σε παραστατικά που έχει εκδώσει η εταιρεία του τον προηγούμενο χρόνο και μετά θα υπολογίζει το μέσο όρο αυτών των ποσών, καθώς και το πλήθος των παραστατικών που η αξία τους ξεπερνά το μέσο όρο που υπολογίστηκε.

Αλγόριθμος μάθημα_58_1

$S \leftarrow 0$

$C \leftarrow 0$

Για i από 1 μέχρι 5

Διάβασε X

$S \leftarrow S + X$

Τέλος_επανάληψης

$MO \leftarrow S / 5$

Για i από 1 μέχρι 5

Διάβασε X

Αν $X > MO$ τότε

$C \leftarrow C + 1$

Τέλος_αν

Τέλος_επανάληψης

Εμφάνισε C

Τέλος μάθημα_58_1

i	i <= 5	X	S	MO
			0	
1	ΑΛΗΘΗΣ	3	3	
2	ΑΛΗΘΗΣ	7	10	
3	ΑΛΗΘΗΣ	13	23	
4	ΑΛΗΘΗΣ	21	44	
5	ΑΛΗΘΗΣ	6	50	
6	ΨΕΥΔΗΣ			10

i	X	X > 10	C	OUT
			0	
1	3	ΨΕΥΔΗΣ		
2	7	ΨΕΥΔΗΣ		
3	13	ΑΛΗΘΗΣ	1	
4	21	ΑΛΗΘΗΣ	2	
5	6	ΨΕΥΔΗΣ		
6				2

Δομές δεδομένων / Πίνακες

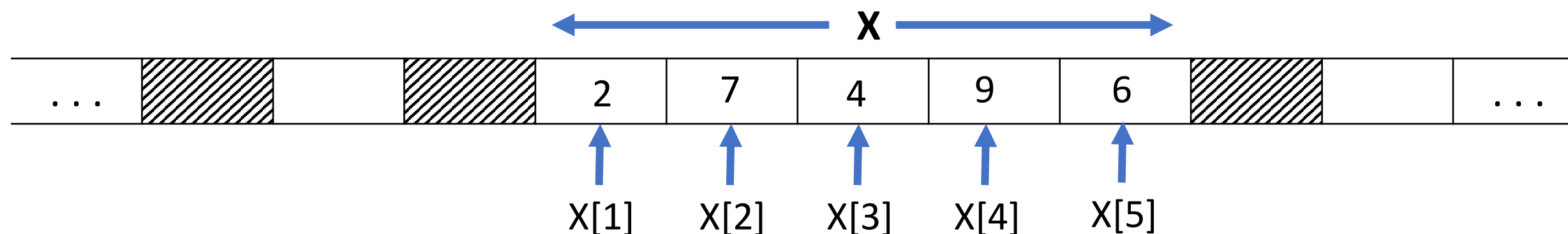
Ως δομή δεδομένων μπορούμε να θεωρήσουμε μία οργάνωση, ομαδοποίηση πολλών μεταβλητών χρησιμοποιώντας για όλες το ίδιο όνομα και διακρίνοντας της με τη βοήθεια κάποιων δεικτών.

Πίνακες (μονοδιάστατοι)

Δέσμευση **συγκεκριμένου μεγέθους διαδοχικών θέσεων** μνήμης για πολλές **μεταβλητές του ίδιου τύπου**, με τη χρήση ενός μόνο ονόματος μεταβλητής.

Οι μεταβλητές θα έχουν το όνομα του πίνακα, ακολουθούμενο από **ακέραιους δείκτες** (1, 2, 3, ...) μέσα σε αγκύλες.

π.χ. πίνακας X, 5 στοιχείων. Δεσμεύουμε 5 διαδοχικές θέσεις μνήμης για τις μεταβλητές X[1], X[2], X[3], X[4] και X[5].

$X[2] \leftarrow 7$

ΔΙΑΒΑΣΕ X[4]

ΓΙΑ i ΑΠΟ 1 ΜΕΧΡΙ 5 ΜΕ_ΒΗΜΑ 2

$X[i] \leftarrow i + 1$

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

$j \leftarrow 3$

ΓΡΑΨΕ $X[1] + X[i \text{ div } 3] * X[j]$

! ο χρήστης δίνει 9

$X[1] \leftarrow 2$

$X[3] \leftarrow 4$

$X[5] \leftarrow 6$

$X[1] + X[7 \text{ div } 3] * X[3] =$

$X[1] + X[2] * X[3] = 2 + 7 * 4 = 30$

Προσπέλαση στοιχείων πίνακα

! Εισαγωγή στοιχείων σε πίνακα:

$S \leftarrow 0$

Για i από 1 μέχρι 5

$X[i] \leftarrow 10 * i$

$S \leftarrow S + X[i]$

Τέλος_επανάληψης

Εμφάνισε "ΜΟ=", $S / 5$

! Εμφάνιση στοιχείων πίνακα:

Για i από 5 μέχρι 1 με_βήμα -1

Εμφάνισε $X[i]$

Τέλος_επανάληψης

i	i <= 5	X[1]	X[2]	X[3]	X[4]	X[5]	S	OUT
							0	
1	ΑΛΗΘΗΣ	10					10	
2	ΑΛΗΘΗΣ		20				30	
3	ΑΛΗΘΗΣ			30			60	
4	ΑΛΗΘΗΣ				40		100	
5	ΑΛΗΘΗΣ					50	150	
6	ΨΕΥΔΗΣ							
	i >= 1							ΜΟ=30
5	ΑΛΗΘΗΣ							50
4	ΑΛΗΘΗΣ							40
3	ΑΛΗΘΗΣ							30
2	ΑΛΗΘΗΣ							20
1	ΑΛΗΘΗΣ							10
0	ΨΕΥΔΗΣ							

Δήλωση πίνακα σε πρόγραμμα

Ο πίνακας δηλώνεται βάσει του τύπου των δεδομένων που περιέχει, με το μέγεθός του.

Κάποιος πελάτης αναθέτει στην ομάδα σας να αναπτύξει ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, στο οποίο θα καταχωρούνται 5 (ή 5000) ποσά τα οποία αφορούν σε παραστατικά που έχει εκδώσει η εταιρεία του τον προηγούμενο χρόνο, και μετά θα υπολογίζει το μέσο όρο αυτών των ποσών, καθώς και το πλήθος των παραστατικών που η αξία τους ξεπερνά το μέσο όρο που υπολογίστηκε.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μάθημα_58_4

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i, C

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ: S, ΜΟ, X[5]

ΑΡΧΗ

S ← 0

C ← 0

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 5

ΔΙΑΒΑΣΕ X[i]

S ← S + X[i]

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΜΟ ← S / 5

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 5

ΑΝ X[i] > ΜΟ **ΤΟΤΕ**

C ← C + 1

ΤΕΛΟΣ_ΑΝ

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΓΡΑΨΕ C

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σημαντικό !!!

Κατά τη δήλωση του πίνακα, ο δείκτης αναφέρεται στο μέγεθός του.

Οπουδήποτε αλλού, ο δείκτης αναφέρεται σε συγκεκριμένο στοιχείο του.

π.χ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μάθημα_58_5

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i,

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ: X[5]

ΑΡΧΗ

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 5

ΔΙΑΒΑΣΕ X[i]

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΓΡΑΨΕ X[5]

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Πίνακας X,
πραγματικών
αριθμών, με 5
στοιχεία

Το 5^ο στοιχείο του
πίνακα X

Στην 4^η γραμμή δηλώνουμε έναν πίνακα πραγματικών αριθμών, 5 στοιχείων, ενώ στην προτελευταία γραμμή εμφανίζουμε το 5^ο στοιχείο του πίνακα.

Δήλωση μεγέθους πίνακα ως σταθερά

Ο πίνακας δηλώνεται βάσει του τύπου των δεδομένων που περιέχει, με το μέγεθός του.

Κάποιος πελάτης αναθέτει στην ομάδα σας να αναπτύξει ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, στο οποίο θα καταχωρούνται 5 (ή 5000) ποσά τα οποία αφορούν σε παραστατικά που έχει εκδώσει η εταιρεία του τον προηγούμενο χρόνο, και μετά θα υπολογίζει το μέσο όρο αυτών των ποσών, καθώς και το πλήθος των παραστατικών που η αξία τους ξεπερνά το μέσο όρο που υπολογίστηκε.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μάθημα_58_5
ΣΤΑΘΕΡΕΣ

$N = 5$

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i, C

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ: $S, MO, X[N]$

ΑΡΧΗ

$S \leftarrow 0$

$C \leftarrow 0$

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** N

ΔΙΑΒΑΣΕ $X[i]$

$S \leftarrow S + X[i]$

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

$MO \leftarrow S / N$

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** N

ΑΝ $X[i] > MO$ **ΤΟΤΕ**

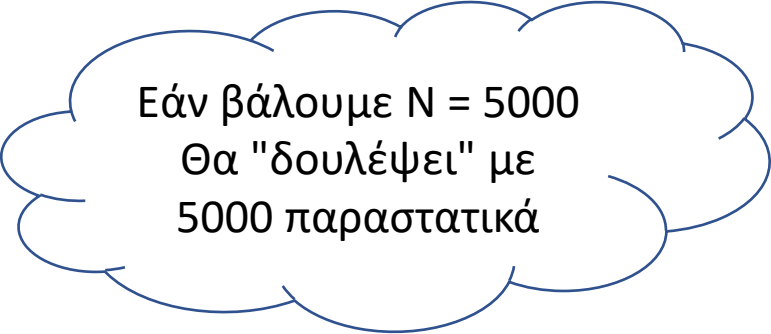
$C \leftarrow C + 1$

ΤΕΛΟΣ_ΑΝ

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΓΡΑΨΕ C

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Εάν βάλουμε $N = 5000$
Θα "δουλέψει" με
5000 παραστατικά

Προσοχή στους δείκτες

Οι δείκτες ενός πίνακα θα πρέπει να είναι ακέραιοι αριθμοί ή εκφράσεις που οδηγούν σε ακέραιο αποτέλεσμα, με τιμές από 1 μέχρι και το μέγεθος του πίνακα.

π.χ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μάθημα_58_6

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i , C , $X[5]$

ΑΡΧΗ

$X[1] \leftarrow 0$

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 2 **ΜΕΧΡΙ** 4

$X[i] \leftarrow i - 1$

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

$X[i] \leftarrow 4$ *! $i = 5$*

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 5

ΓΡΑΨΕ $X[i]$ *! 0 1 2 3 4*

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΓΡΑΨΕ $X[i]$ *! $i = 6$, ΛΑΘΟΣ $X[6]$ εκτός ορίων*

ΓΡΑΨΕ $X[X[2]]$ *! $= X[1] = 0$*

ΓΡΑΨΕ $X[X[1]]$ *! $= X[0]$, ΛΑΘΟΣ, $X[0]$ εκτός ορίων*

ΓΡΑΨΕ $X[X[X[4]]]$ *! $= X[X[3]] = X[2] = 1$*

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

$X[1]$	$X[2]$	$X[3]$	$X[4]$	$X[5]$
0	1	2	3	4

Πρόβλημα 1 / σελίδα 191

Να γραφεί ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ που να γεμίζει έναν πίνακα ακεραίων 100 θέσεων ως εξής: Οι ζυγές θέσεις (2, 4, ... , 100) να περιέχουν το μηδέν και οι μονές θέσεις (1, 3 , ... , 99) το ένα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ pro_4_1_A

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i, A[100]

ΑΡΧΗ

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 100

ΑΝ i mod 2 = 0 **ΤΟΤΕ**

A[i] ← 0

ΑΛΛΙΩΣ

A[i] ← 1

ΤΕΛΟΣ_ΑΝ

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ pro_4_1_B

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: i, A[100]

ΑΡΧΗ

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 2 **ΜΕΧΡΙ** 100 **ΜΕ_ΒΗΜΑ** 2

A[i] ← 0

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΓΙΑ i **ΑΠΟ** 1 **ΜΕΧΡΙ** 99 **ΜΕ_ΒΗΜΑ** 2

A[i] ← 1

ΤΕΛΟΣ_ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

A[1]	A[2]	A[3]	A[4]	....	A[98]	A[99]	A[100]
1	0	1	0	...	0	1	0

A[1]	A[2]	A[3]	A[4]	....	A[98]	A[99]	A[100]
1	0	1	0	...	0	1	0

Ενότητα 4

Θεωρία

Παράγραφοι 4.1 έως και 4.4 / σελίδες 125 – 127

Ασκήσεις

9 / σελίδα 166

14 / σελίδα 167

8 / σελίδα 192